

İÇİNDEKİLER

ÖZET	5
ABSTRACT	7
İÇİNDEKİLER	9
KISALTMALAR	17
GİRİŞ	19

BİRİNCİ BÖLÜM

ŞEKLE İLİŞKİN TEMEL BİLGİLER

1.1. Sözleşmelerde Şeklin Tarihi Gelişimi	21
1.1.1. Roma Hukukunda Şeklin Tarihi Gelişimi.....	22
1.1.1.1. Genel Olarak	22
1.1.1.2. Roma Sözleşmeler Sistemi ve Sistemin Şekil ile İlişkisi	22
1.1.1.2.1. Sözlü Akitler	24
1.1.1.2.2. Yazılı Akitler.....	24
1.1.1.2.3. Aynî Akitler.....	25
1.1.1.2.4. Rızai Akitler	25
1.1.2. Türk Hukukunda Şeklin Tarihi Gelişimi.....	26
1.1.2.1. İslamiyet Öncesi Dönem	26
1.1.2.2. İslamiyet Dönemi	30
1.2. Şekil Kavramı, Şeklin Fayda veya Sakıncaları, Şeklin Çeşitleri	32
1.2.1. Şekil Kavramı.....	32
1.2.1.1. Genel Kural: Şekil Serbestîsi	33
1.2.1.2. Genel Kuralın İstisnası: Şekil Zorunluluğu.....	35
1.2.2. Şekil Zorunluluğunun Oluşturduğu Fayda ve Sakıncalar	38
1.2.2.1. Genel Olarak	38

1.2.2.2. Şekil Şartının Faydaları.....	38
1.2.2.2.1. Tarafları Sözleşme Üzerinde Düşünmeye Yönlendirmesi.....	38
1.2.2.2.2. Taraf İradelerine Açıklık ve Netlik Getirmesi ...	39
1.2.2.2.3. İspat Kolaylığı Sağlaması	40
1.2.2.2.4. Sözleşmede Zayıf Olan Tarafa Yönelik Menfaat Dengesinin Sağlanması.....	40
1.2.2.2.5. Açıklık ve İşlem Güvenliği Sağlaması.....	41
1.2.2.3. Şekil Şartının Sakıncaları.....	42
1.2.2.3.1. Ekonomik Yönden Külfetli Olması	42
1.2.2.3.2. Zaman Kaybına Sebep Olması.....	42
1.2.3. Şeklin Çeşitleri.....	43
1.2.3.1. Şeklin Fonksiyonlarına Göre	43
1.2.3.1.1. Geçerlilik Şekli	43
1.2.3.1.2. İspat Şekli.....	45
1.2.3.2. Sözleşmenin Yapılış Şekline Göre.....	47
1.2.3.2.1. Sözlü Şekil	47
1.2.3.2.2. Yazılı Şekil.....	47
1.2.3.2.2.1. Genel Olarak	47
1.2.3.2.2.2. Âdi Yazılı Şekil.....	48
1.2.3.2.2.2.1. Metin	49
1.2.3.2.2.2.2. İmza.....	51
1.2.3.2.2.2.2.1 Tanımı, İşlevi ve Genel Özellikleri.....	51
1.2.3.2.2.2.2.2. İmzanın Yeri	55
1.2.3.2.2.2.3. Özel Durumlar.....	55
1.2.3.2.2.2.3.1. İmza Atabilen Görme Engelliler Açısından	55
1.2.3.2.2.2.3.2. İmza Atamayanlar Açısından.....	58

1.2.3.2.2.2.4. İmza Konusunda Özellik Arz Eden Bazı Durumlar	59
1.2.3.2.2.2.4.1. Beyaza (Boşa) imza.....	59
1.2.3.2.2.2.4.2. Güvenli Elektronik İmza	61
1.2.3.2.2.3. Nitelikli Yazılı Şekil.....	62
1.2.3.2.2.4. Resmî Şekil Şartı	63
1.2.3.2.2.4.1. Genel Olarak Amaç ve Fonksiyonu	63
1.2.3.2.2.4.2. Resmî Şekil Düzenlemekle Yetkilendirilen Makamlar	64
1.2.3.2.2.4.2.1. Noter.....	64
1.2.3.2.2.4.2.1.1. Düzenleme Şeklinde Yapılan Senetler	64
1.2.3.2.2.4.2.1.2. İmza Onaylama Şeklinde Yapılan Senetler	65
1.2.3.2.2.4.2.2. Tapu Sicil Müdürü veya Görevlileri	66
1.2.3.2.2.4.2.3. Diğer Resmî Merciler.....	67
1.2.3.2.2.5. Resmî Sicile Tescil.....	67
1.2.3.2.2.6. Resmî Kayıt ve Senetlerin Hükümleri ve Sonuçları.....	67
1.2.3.3. Şekil Şartının Kaynağına Göre.....	68
1.2.3.3.1. Kanunî Şekil.....	68
1.2.3.3.2. İradî Şekil	69

İKİNCİ BÖLÜM

TÜRK BORÇLAR HUKUKUNDA ŞEKLE TÂBÎ KILINMIŞ BAZI SÖZLEŞMELER

2.1. Genel Olarak.....	71
2.2. Resmî Şekle Bağlı Sözleşmeler	71
2.2.1. Taşınmaz Satış Sözleşmesi.....	71

2.2.1.1. Genel Olarak	71
2.2.1.2. Şeklin Kapsamı ve Şekli Gerçekleştirecek Makam ..	72
2.2.2. Taşınmaz Satış Vaadi Sözleşmesi.....	75
2.2.2.1. Tanımı ve Şekli	75
2.2.2.2. Hukukî Niteliği	77
2.2.2.3. Taşınmaz Satış Vaadinin Hükümleri	78
2.2.3. Motorlu Araç Satış Sözleşmesi	80
2.2.3.1. Genel Olarak	80
2.2.3.2. Tâbi Olduğu Şekil	81
2.2.3.2.1. Tescilsiz (İlk Tescili Yapılacak) Araçlar Bakımından	81
2.2.3.2.2. Tescil Edilmiş Motorlu Araçlar Bakımından.....	82
2.2.4. Alım ve Geri Alım Sözleşmeleri.....	84
2.2.4.1. Alım Sözleşmesi	84
2.2.4.1.1. Tanım	84
2.2.4.1.2. Hukukî Niteliği	84
2.2.4.1.3. Şekil	85
2.2.4.2. Geri Alım Sözleşmesi	87
2.2.4.2.1. Tanım	87
2.2.4.2.2. Hukukî Niteliği	87
2.2.4.2.3. Şekil	88
2.2.5. Mal Değişim(Trampa) Sözleşmesi.....	88
2.2.5.1. Tanım ve Genel Bilgi.....	88
2.2.5.2. Unsurları.....	89
2.2.5.2.1. Mal	89
2.2.5.2.2. Mal ile Değişim.....	89
2.2.5.3. Şekil	90
2.2.5.4. Hüküm ve Sonuçları.....	91

2.2.6. Vekile Taşınmaz Mülkiyetinin Devrini Konu Alan Sözleşme Yapma Yetkisi Veren Vekâlet Sözleşmeleri.....	92
2.2.6.1. Tanımı	92
2.2.6.2. Unsurları.....	93
2.2.6.2.1. Bir İşin Görülmesi ya da İşlemin Yapılması.....	93
2.2.6.2.2. İşin Vekâlet Veren Menfaatine ve İradesine Uygun Olarak Görülmesi	93
2.2.6.2.2. Anlaşma.....	94
2.2.6.3. Hukukî Niteliği.....	95
2.2.6.4. Şekil.....	97
2.2.7. Ölünceye Kadar Bakma Sözleşmesi	98
2.2.7.1. Tanım	98
2.2.7.2. Hukukî Niteliği.....	99
2.2.7.3. Şekil.....	100
2.3. Yazılı Şekil Şartının Öngörüldüğü Sözleşmeler	102
2.3.1. Nitelikli Yazılı Şekil Şartının Öngörüldüğü Sözleşmeler	102
2.3.1.1. Kefalet Sözleşmesi	102
2.3.1.1.1. Tanım	102
2.3.1.1.2. Hukukî Niteliği.....	103
2.3.1.1.3. Kefalet Sözleşmesinin Benzer Hukukî İlişkilerden Farkları	104
2.3.1.1.3.1. Garanti Sözleşmesinden Farkı.....	104
2.3.1.1.3.2. Üçüncü Kişinin Fiilini Üstlenmeden Farkı	106
2.3.1.1.4. Şekil.....	106
2.3.1.1.5. Şeklin Kapsamındaki Unsurlar.....	109
2.3.1.1.5.1. Kefil Olma İradesi	109
2.3.1.1.5.2. Asıl Borç	109

2.3.1.1.5.3. İmza.....	110
2.3.1.1.5.4. Kefilin El Yazısı İle Yazacağı Hususlar ...	111
2.3.1.2. Taksitle Satış ve Ön Ödemeli Taksitle Satış Sözleşmesi.....	112
2.3.1.2.1. Taksitle Satış Sözleşmesi.....	112
2.3.1.2.1.1. Genel Olarak	112
2.3.1.2.1.2. Şekil	114
2.3.1.2.2. Ön Ödemeli Taksitle Satış Sözleşmesi	115
2.3.1.2.2.1. Genel Olarak	115
2.3.1.2.2.2. Şekil	116
2.3.2. Âdi Yazılı Şekil Şartının Öngördüğü Sözleşmeler	117
2.3.2.1. Sözleşmeden Doğan Ön Alım Hakkı (Ön Alım Sözleşmesi)	117
2.3.2.1.1. Tanım ve Çeşitleri.....	117
2.3.2.1.2. Hukukî Niteliği	119
2.3.2.1.3. Şekil ve Hakkın Kullanılması	120
2.3.2.2. Bağışlama Sözleşmesi.....	122
2.3.2.2.1. Tanım	122
2.3.2.2.2. Hukukî Niteliği	122
2.3.2.2.3. Şekil	124
2.3.2.3. Finansal Kiralama Sözleşmesi	125
2.3.2.3.1. Tanımı ve Unsurları	125
2.3.2.3.2. Hukukî Niteliği	127
2.3.2.3.3. Şekil	128
2.3.2.4. Yayım Sözleşmesi.....	129
2.3.2.4.1. Tanımı ve Unsurları	129
2.3.2.4.2. Hukukî Niteliği	129
2.3.2.4.3. Şekil	130

2.3.2.5. Alacağın Temliki Sözleşmesi.....	132
2.3.2.5.1. Tanım	132
2.3.2.5.2. Hukukî Niteliği.....	133
2.3.2.5.3. Şekil.....	133
2.3.2.6. Ömür Boyu Gelir Sözleşmesi.....	134
2.3.2.6.1. Tanım	134
2.3.2.6.2. Hukukî Niteliği.....	134
2.3.2.6.3. Şekil.....	135

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TÜRK BORÇLAR HUKUKUNDA ŞEKLE AYKIRILIĞIN SONUÇLARI

3.1. Konuya Genel Bakış.....	137
3.1.1. Şekle Aykırılığın Yaptırımını Konusunda Doktrindeki Görüşler.....	138
3.1.1.1. Yokluk Görüşü	138
3.1.1.1.1. Genel Olarak	138
3.1.1.1.2. Yokluk Görüşüne Göre Şekle Aykırılığın Sonuçları.....	139
3.1.1.1.3. Yokluk Görüşüne Yöneltilen Eleştiriler.....	140
3.1.1.2. Şekle Aykırılığın Geçersizlik İle Açıklayan Görüşler.....	142
3.1.1.2.1. Geçersizlik Türleri.....	142
3.1.1.2.1.1. Kesin Hükümsüzlük(Butlan) Görüşü.....	142
3.1.1.2.1.1.1. Genel Olarak	142
3.1.1.2.1.1.2. Kesin Hükümsüzlük Görüşünün Sonuçları.....	144
3.1.1.2.1.1.3. Kesin Hükümsüzlük Görüşüne Yöneltilen Eleştiriler	147

3.1.1.2.1.2. Kendine Özgü (Sui Generis) Geçersizlik Görüşü.....	147
3.1.1.2.1.3. Esnek Hükümsüzlük Görüşü.....	149
3.1.1.2.1.3.1. Genel Olarak	149
3.1.1.2.1.3.1.1. Sınırsız Esnek Hükümsüzlük Görüşü.....	149
3.1.1.2.1.3.1.2. Sınırlı Esnek Hükümsüzlük Görüşü.....	150
3.1.1.2.1.3.2. Esnek Hükümsüzlük Görüşüne Göre Şekle Aykırılığın Sonuçları.....	151
3.1.1.2.1.3.3. Esnek Hükümsüzlük Görüşünü Yöneltilen Eleştiriler	152
3.1.1.2.1.4. İptal Edilebilirlik (Nisbî Butlan) Görüşü ..	152
3.1.1.2.1.4.1. Genel Olarak	152
3.1.1.2.1.4.1.1. Gerçek Anlamı ile Bir İptal Hakkı Doğuran İptal Edilebilirlik	153
3.1.1.2.1.4.1.2. Gerçek Olmayan Anlamda Bir İptal Hakkı Doğuran İptal Edilebilirlik.....	154
3.1.1.2.1.4.2. İptal Edilebilirlik Görüşüne Göre Şekle Aykırılığın Sonuçları.....	154
3.1.1.2.1.4.3. İptal Edilebilirlik Görüşüne Yöneltilen Eleştiriler.....	154
3.1.1.2.1.5. Diğer Görüşler.....	155
3.1.1.2.1.5.1. Eksik Borç Görüşü.....	155
3.1.1.2.1.5.2. Fiili Sözleşme Görüşü.....	156
3.1.1.2.1.6. Değerlendirme ve Kanaatimiz	156
SONUÇ.....	157
KAYNAKLAR	161